

**ADDIS ABABA CITY ADMINISTRATION EDUCATION BUREAU
MIDDLE LEVEL SCHOOL LEAVING CERTIFICATE (GRADE 8)
EXAMINATION SENE 2015E.C/JUNE 2023G.C**

GENERAL DIRECTIONS

THIS BOOKLET CONTAINS TWO EXAMINATIONS: AMHARIC (first language) AND ENGLISH. EACH EXAMINATION IS TO BE DONE ON A SEPARATE ANSWER SHEET. THE TIME ALLOWED FOR EACH EXAMINATION IS EXACTLY 1 HOUR.

THE FIRST PART IS AMHARIC (first language) EXAMINATION, WHICH CONTAINS 60 ITEMS AND THE SECOND PART IS ENGLISH EXAMINATION, WHICH ALSO CONTAINS 60 ITEMS.

EACH QUESTION HAS FOUR CHOICES MARKED A, B, C, AND D. READ EACH QUESTION AND THE CHOICES CAREFULLY. THEN MARK YOUR CHOICE ON THE SEPARATE ANSWER SHEET YOU ARE PROVIDED.

USE ONLY PENCIL TO MARK YOUR ANSWERS. YOUR ANSWER MARK SHOULD BE HEAVY AND DARK THAT COVERS THE SPACE COMPLETELY. PLEASE ERASE ALL UNNECESSARY PENCIL MARKS COMPLETELY FROM YOUR ANSWER SHEET. IF YOU CHOOSE CHOICE "C", FOR EXAMPLE, MARK THE THIRD SPACE LIKE THE FOLLOWING:

A	B	C	D
☐	☐	☒	☐

IF YOU FINISH BEFORE TIME IS CALLED, YOU MAY GO BACK AND REVIEW YOUR WORK. WHEN TIME IS CALLED, YOU MUST IMMEDIATELY STOP WORKING, LAY YOUR PENCIL DOWN, AND WAIT FOR FURTHER INSTRUCTIONS.

ANY FORM OF CHEATING OR AN ATTEMPT TO CHEAT IN THE EXAMINATION WILL RESULT IN AN AUTOMATIC DISMISSAL FROM THE EXAMINATION HALL AND CANCELLATION OF YOUR SCORE(S).

DO NOT TURN THIS PAGE UNTIL YOU ARE TOLD TO DO SO.

የጥያቄ ብዛት 60

የተፈቀደው ሰዐት 1:00

መመሪያ አንድ፡- ከተራ ቁጥር 1 እስከ 10 ድረስ ቃላትን የሚመለከቱ የተለያዩ ጥያቄዎች ቀርበዋል። ለአያንዳንዱ ጥያቄ ከተሰጡት አማራጮች መካከል ትክክል የሆነውን መልስ ምረጥ/ምረጩ።

1. አስቱር ባተሌ በመሆኗ በባልደረቦቿ የተመሰከረላት መምህርት ነች ። በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺ የትኛው ነው?
 A. ታታሪ
 B. አንጋፋ
 C. ሰነፍ
 D. ጠንካራ
2. "አባይ ሲቀና ቤት ያቀና።" በሚለው አነጋገር የተሰመረበት ቃል ተቃራኒ ፍቺው ምን ሊሆን ይችላል?
 A. ታታሪ
 B. ልግመኛ
 C. ጠንካራ
 D. ደካማ
3. "ከንጽሕና ጉድለት የተነሳ ወገኑን በላው።" በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ ለተሰመረበት ቃል ዐውዳዊ ፍቺው ምንድነው?
 A. አሳዘነው
 B. ገደለው
 C. ተመገበው
 D. አሳከከው
4. "ማኅበረሰባችን በሀገሩ ጉዳይ ሁለንተናዊ ተሳትፎ ማበርከት አለበት።" በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ ለተሰመረበት ቃል ዐውዳዊ ፍቺው ምንድነው?
 A. ተናጠላዊ
 B. ግላዊ
 C. ሁሉ-አቀፍ
 D. የወል
5. "መዚቃ የሰዎችን መንፈስ ያድሳል።" በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል በገባበት ዐውድ ተቃራኒ ፍቺው ምንድነው?
 A. ያረካል
 B. ያስደስታል
 C. ይረብሻል
 D. ይገነባል
6. ዜጎች የተፈጥሮ እና የሰው ሰራሽ መግነጢሶቻችንን መንከባከብ ይኖርባቸዋል። በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ ለተሰመረበት ቃል በተመሳሳይ ፍቺነት የሚቀርበው የትኛው ነው?
 A. ሀብቶቻችንን
 B. መስህቦቻችንን
 C. ቅርሶቻችንን
 D. ጥሪቶቻችንን

7. "ይህን ፈተና ለማለፍ ከነበረው ጉጉት የተነሳ ወጥሮ ነው ያጠናው።" በሚለው አረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺው ምንድን ነው?
- A. ተግባር C. ተዘናግቶ
B. ደክሞ D. አክርሮ
8. "እናቱ የሀገርን ደኅንነት ለሚጠብቀው ወታደር አገልግል ላክችለት።" በሚለው አረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺው ምንድን ነው?
- A. ብስራት C. መርዶ
B. ደብዳቤ D. ስንቅ
9. "መደመም" ለሚለው ቃል ከሚከተሉት መካከል ተመሳሳይ ፍቺው ሊሆን የሚችለው የትኛው አማራጭ ነው?
- A. መደነት C. መልፋት
B. መወሽከት D. መድገም
10. "ቃላት በተለያዩ ዐውድ ሲገኙ የተለያዩ ፍቺ ሊያስገኙ ይችላሉ።" በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል ተመሳሳይ ፍቺው -----ነው።
- A. አገባብ C. ዘውግ
B. አቅጣጫ D. ስፍራ
11. ከጎንደር ወደ ባህርዳር የሚወስደው ----- በመፈራረሱ እየተጠገነ ነው።
- A. ተምህርት ቤት C. አውራጃ
B. ፍርድ ቤት D. በተ- መደራጀት
12. የሀገራችን ----- ዕድገት በዜጎቻችን ኑሮ ላይ ለውጥ ማስገኘት አለበት። ከቀረቡት አማራጮች መካከል በባዶ ቦታው መግባት ያለበት የቱ ነው?
- A. ብልጽግናዊ C. መንፈሳዊ
B. አገልግሎታዊ D. ምጣኔ-ሀብታዊ

መመሪያ ሁለት፡- ከተራ ቁጥር 13 እስከ 22 ድረስ ያሉት ጥያቄዎች ቀጥሎ በቀረበው ምንባብ ላይ የተመሰረቱ ናቸው፡፡ ምንባቡን በጥሞና በማንበብ ለጥያቄዎቹ ከተሰጡት ለማራጮች መካከል የተሻለውን መልስ ምረጥ/ጪ፡፡

ተውኔት የፈጠራ ትረታ (ኪነትረካ) ነው እንበል እንጂ ታሪኩን የማቅረብ ጥበቡ ግን ከሌሎች የኪነትረካ ዘውጎች ለየት ያለ መንገድ ይታይብታል፡፡ ትረካው በቀጥታ በገቢር (በድርጊት) በከዋኔ ሂደት ውስጥ የሚያልፍ ነው፡፡ የተውኔት ትረካ ነጋሪዎቹ ወይም ታሪኩን አከናዋኞቹ ገጸባሕርያት ራሳቸው ናቸው፡፡ ይህን ተግባራቸውን የሚወጡትም፤ እርስ በርሳቸው በሚያደርጓቸው ምልልሶችና በየራሳቸው በሚፈጽሟቸው ድርጊያዎች ነው፡፡ ከዚህ አልፎ፤ በተደራሲና በታሪኩ መካከል ጣልቃ ገብቶ የተደረገውን ነገር የሚያወጋ ሦስተኛ አካል በተውኔት ውስጥ አይጠበቅም፡፡ እንዲያውም የሚመጣበት ጊዜ ቢኖርም እንኳን፤ እንደን የተለየ ጉዳይ ለማጉላት ወይም በመድረክ ላይ ለመካተት የሚያስችግሩ ጉዳዮችን ለተደራሲው አመልክቶ ቀዳሚውንና ቀጣዩን የተውኔት አካላት ለማያያዝ ያህል እንጂ፤ ዘላቂነት ባለው መልክ የተውኔትን ትረካ ለማቅረብ አይደለም፡፡

በተውኔት ሁነቶችን ለተደራሲ የማቅረብ ሂደት ልዩ ልዩ መልኮች አሉት፡፡ አብዛኛውን የተውኔቱን አካል የሚሸፍነው፤ ለመርቂነትም ያለው ሁነቶችንና ድርጊያዎችን አሁን ሲከውኑ ማሳየት ነው፡፡ ይህ አቀራርብ የትረካነት ጠባይ እንዳለው ቢታመንም፤ የትረካ ሂደትም ሆነ የሂደቱ ድባብ፤ ለተደራሲው የሚቀርቡት በውጫዊ ሕዋሳቱ እግ ስለሆነ (በዓይኑ በብረቱ፤ በጆሮው በመስኮቱ እንዲሉ)፤ ተደራሲው፤ ነገሩ የፈጠራ ትረታ መሆኑን እስኪዘነጋው ድረስ፤ በስሜቱ ላይ ጥበባዊ ምትሐት ያጠላበቃል፡፡ ይህ እንግዲህ የተውኔት እንጡራ ገንዘብ ነው፡፡

ሁለተኛውና በእርግጥም ተውኔትን ትረካ የሚያደርገው፤ የተውኔቱን መንፈስ የሚመሠርተውና፤ ስለተውኔቱ ዓለምም አጠቃላይ መረጃ የሚሰጠው የትውቂያው ደረጃ ነው፡፡ እንደንድ ትውቂያዎች ደግሞ፤ አልፈው-ተርፈው፤ ስለታሪኩ ዳራዊ ጉዳዮች መረጃ ለማግኘትና የተውኔቱን ቀውስ መሰረት ለመረዳት ያግዛሉ፤ ለምሳሌ በማክሴዝ የመጀመሪያ ክፍል ላይ እንደምንመለከተው፤ ሮዴሪጎ ኢያጎን ካመናጨቀው በኋላ፤ በቀጥታ የቅሬታውን መንስኤ በመናገር ነው ተውኔቱ የሚጀምረው፡፡ እዚህ ላይ ልብ እንደምንለው፤ የሮዴሪጎ ሆኔታ ከዋናው የተውኔት አካል በፊት ምን እንደተፈጠረ ይጠቁማል ማለት ነው፡፡ ሌላም ሥልት አለ፤ ምሁራን <<retrospection>> ይሉታል፡፡ መሠረታዊ ሐሳቡን ወደ ዐማርኛ ብንመልስው፤ ያለፈን ትረታ ከስተት፤ ሁኔታና ድርጊያ በገጸባሕርያቱ እንደበት እንዲተረክ የማድረግ ብልሃት ነው፡፡ ይህ

ብልሃት፤ ወደፊት በገጸባሕርያት ገጠመኝ ውስጥ ሊከሰቱ የታሰቡትን ቁልፍ ክስተቶች (እንደ ትንቢት ብጤ ነው ነገሩ) ለማመልከትም ያግዛል፤ ያላፈውን ገጠመኝቸውንና ፍላጎታቸውን በመነሻነት ተጠቅሞ የሚቀርብ ነው። ይህ በኢዲፒስ ውስጥ በጉልህ ይታያል። ወደ መገባደጃው አካባቢ የዋናው ገጸባሕርይ (የኢዲፒስ) ድቀት ከምን ሊመነጭ እንደቻለ የሚነገረው፤ ከልጅነት ጀምሮ የነበረውን የሕይወት ገጠመኝና ያም አንፏቶችን፤ ለዚህ ሁሉ ጣጣ እንዳበቃው በመተረክ ነው። የመጋረጃ ጀርባ ከንዋይዎች ዘገባም በተውኔት ትረካ አቀራረብ ውስጥ እንደ ብልሃት ተደርጎ ሊታሰብ ይችላል። ለምሳሌ በጸጋዬ ገብረ መድኃኒን የክርሞ ሰው ውስጥ፤ ሞገሴ ሚስቱ በግርድና ተቀጥራ ከምትሠራበት (በኋላም ሚስት "ከሆነችበት") ቤት ሄዶ፤ የተመለከተው ጉድ የቀረበው በሞገሴ ትረካ ነው። አንዳንዴም፤ በመድረክ ላይ ሲከውኑ የሚያስቸግሩ (ለምሳሌ በጥንታዊ ትራጀዲ የናረ ሰቀቀን የሚፈጥሩ እንደ ግድያ፤ ታንቆ መሞት፤ በጥይት መመታት፤ ወዘተ፤ የመሳሰሉ) ድርጊቶች ከመጋረጃው ጀርባ እንደተከናወኑ ሆነው ውጤታቸው ብቻ በመድረክ ላይ ይዘገባል፤ በገጸባሕርያቱ እንደበት። ይህ እንግዲህ በተውኔት ጥበብ እንደ የትረካ ብልሃት መሆኑ ነው።

(የሻው ተሰማ፡፡ 2013፡፡ ስነ-ተውኔት ግለ መማሪያ፡፡ ገጽ 40-42)

13. በምንባቡ መሰረት "ጥበባዊ ምትሐት ያጠላበቃል።" በሚለው አገላለጽ የተሰመረበት ቃል ዐውዳዊ ፍቺ ምንድነው?
 - A. ጥንቆላ
 - B. ኃይል
 - C. ትንቢት
 - D. መንፈስ
14. በምንባቡ መሰረት ተውኔት ከሌሎች የኪነትረካ ዘውጎች የሚለየው በምንድነው?
 - A. ታሪኩን በሚያቀርብበት ጥበብ
 - B. በታሪክ አወቃቀር
 - C. በግልጽነቱና በቀጥተኛነቱ
 - D. በመድረክ ተመድርኮ በመቅረቡ
15. በምንባቡ መሰረት ስለ ተውኔት ስህተት የሆነው አገላለጽ የትኛ ነው?
 - A. በትወና ጥበብ በተደራሲና በታሪኩ መካከል ጣልቃ ገብቶ የሚያወጋ ሶስተኛ ወገን ያስፈልጋል።
 - B. በተውኔት ሁኔታችን ለተደራሲ የማቅረብ ሂደት ልዩልዩ መልኮች ይኖሩታል።
 - C. በተውኔት ሁኔታችንና ድርጊያዎችን አሁን ሲከውኑ ማሳየት ነው።
 - D. በተውኔት የትረካ ሂደቱ ለተደራሲው የሚቀርበው በውጫዊ ሕዋሳቱ እገዛ ነው።

16. በምንባቡ መሰረት ስህተት የሆነው የትኛው ነው?

- A. ሮዴሪጎ ኢያንን ካመናጨቀው በኋላ፣ በቀጥታ የቅሬታውን መንስኤ በመናገሩ ነው።
- B. የሮዴሪጎ ሁኔታ ከዋናው የተውኔት አካል በፊት ምን እንደተፈጠረ ይጠቁማል።
- C. ስለተውኔቱ ዓለም አጠቃላይ መረጃ የሚሰጠው የትውቂያ ደረጃ አለ።
- D. ተውኔትን ትረካ የሚያደርገው የተውኔቱን መንፈስ መሰረት አለማድረጉ ነው።

17. በቀረበው ምንባብ መሰረት ያለፈውን ገጠመኞቻቸውንና ፍላጎታቸውን በመነሻነት ተጠቅሞ በጉልህ የሚታየው በ ----- አማካኝነት ነው።

- A. ኢዲፕስ
- B. ሮዴሪጎ
- C. ጸጋዬ
- D. ኢያንን

18. በምንባቡ መሰረት የቀረቡት የትረካ ስልቶች ስንት ናቸው?

- A. ሁለት
- B. ሶስት
- C. አራት
- D. አምስት

19. በቀረበው ምንባብ መሰረት ከመጋረጃው ጀርባ እንደተከናወነው ውጤታቸው ብቻ በመድረክ ላይ በገጽ-ባህርያቱ አንደበት የማይዘገበው የትኛው ነው?

- A. በጥይት መመታት
- B. ታንቆ መሞት
- C. ግድያ
- D. ፈንጠዝያ

20. በምንባቡ መሰረት የመጋረጃ ጀርባ ከዋኔዎች ዘገባም በተውኔት ትረካ አቀራረብ ውስጥ እንደ ----- ተደርጎ ሊታሰብ ይችላል።

- A. ብልሃት
- B. ጥበብ
- C. ሂስ
- D. ግጭት

21. በምንባቡ መሰረት "...የዋናው ገጽ-ባህርይ ድቀት ከምን ሊመነጭ እንደቻለ የሚነገረው፣ ከልጅነት ጀምሮ የነበረውን የሕይወት ገጠመኝና ያም እንፏቆ ለዚህ ሁሉ ጣጣ እንዳበቃው በመተረክ ነው።" በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺ ምንድነው?

- A. ብልሽት
- B. ውድቀት
- C. ክስረት
- D. አብሪት

22. ቀጥለው ከቀረቡት አማራጮች መካከል ለዚህ አጭር ምንባብ የተሻለ ርዕስ ሊሆን የሚችለው የቱ ነው??

- A. መሰረታዊ የተውኔት መዋቅር
- B. የተውኔት ግልጽነትና ቀጥተኛነት
- C. የተውኔት የአተራረክ ብልሃት
- D. የተውኔት ተመድራኪነት

መመሪያ ሦስት፡- ከተራ ቁጥር 23 እስከ 27 ድረስ የተለያዩ ጥያቄዎች ቀርበዋል፡፡ ለእያንዳንዱ ጥያቄ በአጠያያቂ መሰረት ከተሰጡት አማራጮች መካከል ትክክል የሆነውን መልስ ምረጥ/ምረጩ፡፡

23. «ፈቃ» የሚለው ቃል «ትዳሩ ተበተነ» የሚል ትርጉም የሚኖረው በየትኛው አረፍተ ነገር ውስጥ ሲገባ ነው?

A. በጉ የታሰረበትን ገመድ ፈቃ፡፡ C. በአባቱ ሃብት ፈቃ ብሎ ይኖራል፡፡

B. ከብዙን ትርክ በኋላ ሚስቱን ፈቃ፡፡ D. በዓሉን እስመልክቶ መንግስት እስረኞችን ፈቃ

24. ከተዘረዘሩት ቃላት መካከል የግእዙን የአባዛዝ ሥርዓት ተከትሎ አብዥ ምዕላድ ያስከተለው ቃል የትኛው አማራጭ ነው?

A. ቃሎች

C. ተማሪዎች

B. ወንበሮች

D. ሕጻናት

25. ከሚከተሉት መካከል «ዓይነ-ልም» ለሚለው ፈሊጣዊ ንግግር ተመሳሳይ ፍቺ----- ነው፡፡

A. ተንኮለኛ

C. ነገረኛ

B. ቆንጆ

D. ምቀኛ

26. ከሚከተሉት መካከል ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት መከናወን ያለበት የትኛው ተግባር ነው?

A. ለቃለ መጠይቁ የሚሆኑ ጥያቄዎችን ማዘጋጀት

B. የቃለ መጠይቁን ሂደት በድምጽና በምስል መቅረጫ መቅረጽ

C. ለቃለ መጠይቁ ተሳታፊ የሆኑ አካላትን ማመስገን

D. ቃለ መጠይቅ የሚያደርገው አካል ከቃለ መጠይቁ በፊት በቂ ዝግጅት ማድረግ

27. ከቀረቡት አማራጮች መካከል ስለክርክር ትክክል የሆነው የትኛው ነው?

A. ተከራካሪው ለሚያነሳው ሀሳብ እውነተኛ መረጃ ማቅረብ

B. ክርክሩ በምክንያታዊነት ተደግፎ አለመቅረብ

C. ተከራካሪው ከእሱ በተቃራኒ ለቆመው ወገን ማስረጃ በማቅረብ መደገፍ

D. ክርክር የሚያደርገው አካል ያለ በቂ ዝግጅት መቅረብ

መመሪያ አራት፡- ከተራ ቁጥር 28 እስከ 44 ድረስ የተለያዩ ጥያቄዎች ቀርበዋል፡፡
ለእያንዳንዱ ጥያቄ በአጠያየቁ መሰረት ከተሰጡት አማራጮች መካከል ትክክል
የሆነውን መልስ ምረጥ/ምረጩ፡፡

28. ...ሴቶችም በዘመናዊ ሥልጣኔ እየገፉ ሄደው ለተማሩ ባሎቻቸው ድጋፍ ለአገራቸው
ልማት፣ ለመንግስታቸው ኩራትና ትምክህት እንዲበቁ ይጥሩ ነበር፡፡ ግርማዊት እትጌ
መነን በ1954 ዓ.ም የካቲት 8 ቀን ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ፡፡ ይህ እንቀጽ በምን
ስልት የቀረበ ነው?

A. ገላጭ

C. ተራኪ

B. አመዛዛኝ

D. ስዕላዊ

29. ከሚከተሉት መካከል ስዕላዊ እንቀጽ ለመጻፍ እንደ መነሻ ሆኖ ሊያገለግል
የሚችለው ሃሳብ የትኛው ነው?

A. የኑሮ ውድነትን ሁሉም ሰው ሊከላከለው የሚገባው ነው፡፡

B. የሃገር ሰላም ከሁሉም ነገር በላይ ይቀድማል፡፡

C. የክብር-19 ስርጭት አስከፊ ደረጃ ላይ ደርሷል፡፡

D. አይኖቿን አፍጥጣ ቀጥታ ወደ እኔ መጣች፡፡

30. "ሜላት የደስደስ ያላት መልክ መልካም ልጅ ነች፡፡" በሚል ዐረፍተ ነገር የተጀመረ እንቀጽ
ከሚከተሉት አማራጮች መካከል የቱን ሃሳብ በዝርዝር ውስጥ ሊያካትት አይችልም፡፡

A. ዓይነ መልካም ልጅ ነች፡፡

C. ጥርስ-ፍንጭት ልጅ ነች፡፡

B. በጠባይዋ ጨዋ ልጅ ነች፡፡

D. ተረከዘ ሎሚ ልጅ ነች፡፡

31. ከተዘረዘሩት ዐረፍተ ነገሮች መካከል ውስብስብ የሆነው የትኛው ነው?

A. ያ ጎበዝ የዘነበ ልጅ ነጋዴ ነው፡፡

B. አለማዝ ምስጉን መምህርት ነች፡፡

C. አለሚቱ በማጥናቷ ውጤት አመጣች፡፡

D. እነዚያ የአጎቱ ልጆች በጣም ጎበዞች ናቸው፡፡

32. ከሚከተሉት ውስጥ በስርዓተ ነጥብ አጠቃቃሙ ትክክል የሆነው የትኛው አማራጭ ነው?
- ጠሬው የቅባት አህሎችን ኑግ ተልባ፣ ሱፍና ሰሊጥ ወደ ጠያወስዶ አቀና።
 - ጠሬው የቅባት አህሎችን ኑግ፣ ተልባ፣ ሱፍና ሰሊጥ ወደ ጠያወስዶ አቀና።
 - ጠሬው የቅባት አህሎችን ኑግ፣ ተልባ፣ ሱፍና ሰሊጥ ወደ ጠያ ወስዶ አቀና።
 - ጠሬው የቅባት አህሎችን ኑግ፣ ተልባ፣ ሱፍና ሰሊጥ ወደ ጠያ ወስዶ አቀና።
33. የምክንያትና የውጤት ግንኙነቱ ያልተዛዘነው ከሚከተሉት መካከል በየትኛው አማራጭ ነው?
- ፖሊሳም ቆንጆ ልጅ ነች፤ ስለዚህ ጎበዝ ኳስ ተጫዋች ትሆናለች።
 - ማርታ የኳስ ልምምድ ታደርጋለች፤ ስለዚህ ውጪ ሃገር ትሄዳለች።
 - አልማዝ ጉንፋን ይዟታል፤ ስለዚህ ታማለች።
 - አየለ ተገቶ ያጠናል፤ ስለዚህ ወደ ምዝናኛ ሥፍራ ይሄዳል።
34. ቀይማ ቀይ ነህ የበርበሬ ፍሬ፤
- ኮስኮስከኝ እንጂ እንደ አባ ጨጓሬ። በሚል የቀረበው የቃል ግጥም ከሚከተሉት መካከል የትኛውን ሃሳብ መሰረት አድርጎ የተነገረ ነው?
- ፍቅርን
 - ብቁላን
 - ጥላቻን
 - ሃዘኔታን
35. ከቀረቡት አረፍተ ነገሮች መካከል ተግባሮ የሆነው የትኛው ነው?
- አስቴር ዛሬ ሀብል ሸጠች።
 - አየለ ዛሬ በግ ገዛ።
 - ዓለሙ ዛሬ አህል ሸመተ ።
 - አልማዝ ዛሬ ብር ተሰረቀች
36. ዓላማ ያለው ጊዜና ቦታ ተወስኖለት አንድና ከአንድ በላይ በሆኑ ርዕሰ-ጉዳዮች ዙሪያ ሰዎች ሀሳባቸውን የሚለዋወጡበት እና ከጋራ መግባባት ላይ የሚደረስበት ነው።
- ውይይት
 - ክርክር
 - ቃለ መጠይቅ
 - ንግግር

37. "ቆቅ" የሚለውን ቃል አማራያዊ እና ፍካሬያዊ ፍቺን በሚመለከት ትክክል የሆነው የትኛው አማራጭ ነው?
- A. ቆቅ የሚለው ቃል አማራያዊ ፍቺ ንቁ የሚል ነው።
 B. ቆቅ የሚለው ቃል ፍካሬያዊ ፍቺ ከወፍ ዘሮች አንዱ ነው የሚል ነው።
 C. ቆቅ የሚለው ቃል አማራያዊ ፍቺ ጎበዝ የሚል ነው።
 D. ቆቅ የሚለው ቃል ፍካሬያዊ ፍቺ ንቁ የሚል ነው።
38. "የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች።" ከሚለው ምሳሌያዊ አነጋገር ጋር በፍች ተመሳሳይ የሆነው የትኛው ነው?
- A. የዓባይን ልጅ ውሀ ጠማው።
 B. የላጭን ልጅ ትማል በላው።
 C. ባለቤት ካልጮኸ ጎረቤት አይረዳም።
 D. አተርፍ ባይ አጉዳይ።
39. "እሩይ" የሚባለው ሥርዓተ-ነጥብ ከቀረቡት አማራጮች መካከል የትኛውን ይወክላል?
- A. ትዕምረተ-ሰላት
 B. እኩል ይሆናል
 C. ቃል አጋፍ
 D. ንዑስ ሰረዝ
40. "እናቴ የሰማይ ስባሪ የሚያክል ዳቦ ሰጠችኝ።" በሚለው ዓረፍተ ነገር የተገለጠው የዘይቤ ዓይነት ከቀረቡት አማራጮች መካከል በየትኛው ነው?
- A. ሰውኛ ዘይቤ
 B. ተለዋጭ ዘይቤ
 C. ተነጻጸሪ ዘይቤ
 D. ግንት ዘይቤ
41. አስቲር ጎበዝ ተማሪ ነች፤ ----- በፈተናው ከፍተኛ ውጤት አላመጣችም። በባዶ ቦታው መግባት ያለበት አያያዥ የቱ ነው?
- A. ስለዚህ
 B. ካልሆነ ግን
 C. ነገር ግን
 D. አለበለዚያ
42. ከቀረቡት አማራጮች መካከል ትዕዛዛዊ ዐረፍተ ነገር የሆነው የቱ ነው?
- A. ለምን ትምህርታችሁን አታጠኑም?
 B. ትምህርታችሁን ተግባራዊ አጥኑ!
 C. ትምህርታችሁን ብታጠኑ መልካም ነው።
 D. ትምህርታችሁን እንዴት ነው የምታጠኑት?
43. ኃላፊያችን የግንባር ስጋ ነው። በሚለው ዐረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ፈላጣዊ አነጋገር ተመሳሳይ ፍቺ ----- ነው።
- A. ግልጽና ቀጥተኛ የሚል
 B. ተንኮለኛና ሞገደኛ የሚል
 C. ቀናተኛና የዋህ የሚል
 D. ሽውከኛና ወሽካታ የሚል

44. "ዓለሙ እኩይ ባህሪ ስላለው በጓደኞቹ ዘንድ ተቀባይነቱ አጠያያቂ ነው።" በሚለው ዐረፍት

ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል ተቃራኒ ፍቺ-----ነው።

A. መጥፎ

C. ጥሩ

B. ተንኮለኛ

D. ሰናይ

መመሪያ አምስት፡- ከተራቁጥር 45 እና 46 ተጥሎ በቀረበው ምልልስ መሰረት መልስ/ሽ።
ዘፍ፡-ከጽዳት ጋር ለሚፈጠረው ችግር ሁሉ ተጠያቂው እጅ ነው። ምክንያቱም እጅ የተሰያዩ
ነገሮችን በመንካት ራሱን ያቆሽሻል። አፍንጫንም፣ ጀሮንም፣ ዓይንንም፣ አፍንም፣
ገላንም፣ ጸጉርንም... የመንካት ችግር አለበት። በመሆኑም ልዩ ልዩ የህብረተሰብ
ክፍሎች እጅ ከሰዎች የአካል ክፍልነት መገንጠል አለበት በማለት በዛሬው ዕለት ሰልፍ
አንደሚወጡ ታውቋል። እኔም የሰልፉን ተገዢነት አምኝበታለሁ። አንቺስ?

ገሊላ፡- ለሚፈጠረው ችግር ሁሉ ተጠያቂዎቹ ሰልፈኞቹ ራሳቸው ናቸው። እጅ የሚቆሽሸው
ሥራ ሲሰራ ነው። ያርሳል፣ ያርማል፣ ያጭዳል፣ ቤት ያጸዳል...። እነዚህ ሥራዎች
ደግሞ በባህሪያቸው የሚያቆሽሹ ናቸው። እጅ ዓይንን፣ አፍንጫን፣ ጀሮን፣ አፍን፣ ጸጉርን
... የሚንካው ሊያጸዳቸው ፈልጎ ነው። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ እከከልን ስለሚሉት ነው።
ስለዚህ ጥፋተኛው እጅ ሳይሆን ጥፋተኞቹ ራሳቸው ሰልፈኞቹ እና አንተ ናችሁ። እኔ ግን
ፈጽሞ በሰልፉ አላምኝበትም። አንተም ከራስህ ጋር ብትማከር መልካም ነው። ደጋግመህ
አስብበት።

45. በዚህ ምልልስ መሰረት ዘፍ ምን የሚል አቋም ያለው ይመስላል?

A. ሊካሄድ የታሰበው ሰልፍ አግባብነት የለውም የሚል ነው።

B. ለሚፈጠረው ቀውስ ሁሉ እጅን ተጠያቂ ያደርገዋል።

C. ለሚከናወኑት ሰራዎች ሁሉ የእጅን አስፈላጊነትን በጽኑ ያምናል።

D. ሰልፈኞቹን በጽኑ ይኮንናል።

46. በዚህ ምልልስ መሰረት ገሊላ ምን ዓይነት ባህሪ እንዳላት መገመት ይቻላል?

A. በተጠየቃቸውና በምክንያታቸው የምታምን ሴት ነች።

B. የምታቀርባቸው ሀሳቦች የሚያሳምኑ አይደሉም።

C. ከዘፍ ይልቅ ገሊላ የምታቀርበው ሀሳብ አያሳምንም።

D. ሰልፈኞቹ ሊያካሂዱት ያሰቡትን ሰልፍ የምትደግፍ ነች።

መመሪያ ስድስት፡-ከተራ ቁጥር 47 እስከ 50 ድረስ ያሉት ጥያቄዎች ቀጥሎ በቀረበው ግጥም ላይ የተመሰረቱ ናቸው። ግጥሙን በጥሞና በማንበብ ለጥያቄዎቹ ከተሰጡት አማራጮች መካከል ትክክል የሆነውን መልስ ምረጥ/ምረጩ።

ተራቁተሽ ታርዘሽ፤ ባይሽ ከሰው ተራ

የምትቀምሽው የለሽ፤ የተገፋ እንጀራ፤

ምፅዋት የተረፈ

ሲላይ የጎደፈ

ከሰው እጅ ያለፈ፤

ትጠጭው ምን የለሽ፤ ትታጠቢው ውኃ

ሆነሽ ያባይ እናት፤ ሆነሽ የሰው ድካ፤

ባዩ ይማም (2013)፤ ትዝብትና ተስፋ ትዝብት፤ ገጽ 128

47. የግጥሙ ስሜት ምን ሊሆን ይችላል

A. ንዴት

C. ጸጸት

B. ስጋት

D. ጀግንነት

48. ግጥሙ የሚያዋራው ማንን ነው?

A. ወላጅ እናትን

C. ኢትዮጵያን

B. ድሃ ሴትን

D. አፍሪካን

49. በግጥሙ መሰረት «ታርዘሽ» የሚለው ቃል ተቃራኒ ፍቺው ምንድን ነው?

A. ለብሰሽ

C. ወፍረሽ

B. ጠግበሽ

D. ተራቁተሽ

50. የግጥሙ ዋና መልዕክት ምንድን ነው?

A. እናትና ሃገር ሁልጊዜም ቢሆን ለችግር የተጋለጡ ናቸው።

B. ሃገራችን የተትረፈረፈ ሃብት ቢኖራትም ድሆች ግን ተርበዋል።

C. ሃገራችን በአባይ ወንዝ ምክንያት ለችግር እየተጋለጠች ነው።

D. ሃገራችን የውሃና የሰው ሃብት ቢኖራትም ከችግር አልተላቀቀችም።

መመሪያ ሰባት፡-ከተራ ቁጥር 51 እስከ 60 ድረስ ያሉት ጥያቄዎች ቀጥሎ በቀረበው ምንጣብ ላይ የተመሰረቱ ናቸው፡፡ ምንጣቡን በጥሞና በማንበብ ለጥያቄዎቹ ከተሰጡት አማራጮች መካከል ትክክል የሆነውን መልስ ምረጥ/ምረጩ፡፡

በአንድ ሰፊ አገር አንድ ሀብታም በአህሉ፣ በላሙ፣ በበሬው፣ በግመሉ፣ በፍየሉ፣ በበጉ፣ በከብቱ በማናቸውም ሁሉ የደስ ደስ ያለው ከበርቱ ነበር ይባላል፡፡ ሌሎች ስንኳንስ ከሀብታም ከድሃም ቢሆን ሌላ መስረቅ ልማዱ ነውና ሌሎች ባንድነት ተማክረው ሌት ከቤት ገብተው ከከብቱና ከገንዘቡ ሰርቀው ይዘው ወደ በረሃ ገቡ፡፡

ከበረሃም ሆነው ሁለቱ ሌሎች ሶስተኛውን ወደ ከተማ በሰውር ምግብ ገዝቶ አምጥቶላቸው እንዲበሉ ልከውት ሄደ፡፡ ከሄደም በኋላ እነዚህ ከበረሃ የቀሩት እንዲህ ብለው እርስ በእርሳቸው ተመካከሩ፡፡ ሶስተኛውን ዓደኛችንን ሳንጨመር ይህን ሁሉ ገንዘብ ብንካፈለው ብዙ ይጠቅመናል፡፡ ይኸውም ባልንጀራን ሲመጣ ተደብቀን እንግደለው ብለው ሐሳባችንን ጨረሱ፡፡ ያኛውም ወደ ላኩት ሥፍራ ሲሄድ ለራሱ እንዲህ ያስብ ነበር መቼም ፋንታዬን በልቼ ነውና የምመለስ እነሱን በዚህ በምወስድላቸው ምግብ ላይ መርዝ ገዝቼና ነሳንሼ ፈጅቻቸው ገንዘቡን ሁሉ ለብቻዬ እወርሳለሁ ብሎ እንዳስበው አድርጎ ሲመለስ ከነሱም ዘንድ ሊደርስ ትንሽ ሲቀረው በልተው ሩብ ሰዓት ከቆዩ በኋላ እየተንጨፈረሩ ሞቱ፡፡ እነዚያም ለሁለት እሱም ለራሱ ሲያስብ ምንም ሳያገኙ ጠፍተው የሁሉም ሌሎች ሬሳ ከዚያው ተገኙ፡፡ የተሰረቀውም ገንዘብ ሳንቲም እንኳ ሳይነሳለት አብሮአቸው ባንድነት ተገኝቶ ለዋና ባለቤቱ ነጻ ገንዘቡ ተመለሰለት ይባላል፡፡ የሌላ ትርፉ ጥፋቱ ነው፡፡ የሰው ገንዘብ በከንቱ ቢሄድ አለመጠቀሙን እኒህ ምሳሌዎች ያስረዱናል፡፡

51. በምንጣቡ መሰረት ከበርቱ ከነበሩት የእንስሳት ሀብቶች መካከል ያልተጠቀሰው

የትኛው ነው?

A. ግመል

C. በቅሎ

B. ፍየል

D. በሬ

52. በምንጣቡ መሰረት ሌሎቹ የሰረቁትን ከብትና ገንዘብ ወደየት ነው የወሰዱት?

A. ጫካ

C. ዝያ

B. በረሃ

D. ወንዝ

53. በምንጣቡ መሰረት የቀሩት ሌሎች እርስ በእርሳቸው ምን ብለው ተመካከሩ?

A. ዓደኛችንን ሳንጨመር ገንዘቡን መካፈል የለብንም፡፡

B. ዓደኛችንን ሳናካትት ገንዘቡን እንካፈል፡፡

C. ያለ ዓደኛችን ገንዘቡን መካፈል የለብንም፡፡

D. ያለ ዓደኛችን ገንዘቡን መካፈል ይጠቅመናል፡፡

54. በምንባቡ መሰረት ወደ ከተማ የተላከው ሌባ ምን ብሎ ነው ያሰበው?

- A. በምወስድላቸው ምግብ ጓደኞቹን አጠግባቸዋልሁ።
- B. የምወስድላቸውን ምግብ ለጓደኞቹ ፍትሃዊ ክፍፍል አደርጋልሁ።
- C. የምወስደውን ምግብ ከጓደኞቹ ጋር በፍቅር አበላለሁ።
- D. በምወስድላቸው ምግብ ጓደኞቹን በመርዝ እገላቸዋልሁ።

55. በምንባቡ መሰረት የሌቦቹ ብዛት ስንት ነው?

- A. አራት
- B. ሶስት
- C. አምስት
- D. ሁለት

56. በምንባቡ መሰረት በመጨረሻ የሁሉም ሌቦች እጣ ፋንታ ምን ሆነ?

- A. ከክበርቱ በዘረፉት ንብረት የተሳካ ኑሮ ሆነላቸው።
- B. ባለሀብቱ እጅ ከፈንጅ ሌቦቹን ስለያዛቸው አሳሳራቸው።
- C. ሁሉም ሌቦች በመከዳዳቸው ምክንያት ሞተው ተገኙ።
- D. ወደ ከተማ የሄደው ሌባ ብቻ ሲሞት ሌሎቹ ተርፈዋል።

57. በምንባቡ መሰረት ሌሎቹ ሌቦች ወደ ከተማ የሄደውን ሌባ በምንድነው የገደሉት?

- A. በክላሽ
- B. በገጀራ
- C. በሽጉጥ
- D. አይታወቅም

58. በምንባቡ መሰረት ፋንታዬ ሲል ምን ለማለት ነው?

- A. የድርሻዬ
- B. የራሴ
- C. የግሌ
- D. የወሌ

59. በምንባቡ መሰረት ፈጅቻቸው ሲል ምን ለማለት ነው?

- A. ፈጽሜያቸው
- B. ገድያቸው
- C. ጨርሻቸው
- D. አጠናቅቂያቸው

60. በምንባቡ መሰረት እየተን ጨፈረሩ ሲል ምን ለማለት ነው?

- A. እያቃሰቱ
- B. እየቦረቁ
- C. እየዛቱ
- D. እያሳቱ